

MUUD VALDKONNAD

Aruanne Euroopa Nõukogu LGBT* diskrimineerimisvastaste soovituste ja selle lisa (Rec(2010)5) täitmise kohta Eestis annab põhjaliku ülevaate Eesti õigusest ja halduspraktikast võrdse kohtlemise valdkonnas. Aruanne katab kõiki eluvaldkondi ja analüüsib LGBT inimeste õigusi ja õiguste kaitset lähtuvalt soovituste kõikidest aspektidest. 2012. aasta lõpust on Euroopa Nõukogu teinud nende soovituste täitmise üle ka järelevalvet. Eesti Inimõiguste Keskuse aruanne pakub selleks sõltumatut hinnangut.

> TÖÖHÕIVE

LGBT inimestel on tööhõive valdkonnas **ulatuslik kaitse**. Selles valdkonnas kehtivad lisaks avaliku teenistuse seadusele ja töölepinguseadusele ka nii soolise võrdõiguslikkuse seadus kui võrdse kohtlemise seadus. Kaitse katab töö saamist, edutamist, töölt vabastamist, ahistamist ja ohvrustamist. Samas näitab statistika, et LGBT inimeste olukord tööhõive valdkonnas vajab jõulisemat sekkumist. Samuti on täiesti tähelepanuta jäetud LGBT inimeste olukord relvajõududes.

> HARIDUS

Haridusvaldkonnas on LGBT teemad **saanud vähe tähelepanu**. Õpetajatel ei ole ettevalmistust seda teemat suhtluses õpilastega käsitleda; seda nii õppetöö osana kui vastusena koolikiusamisele. Nimetatud lünka on üritanud täita vabavahendused, kelle kogemus on äratanud õpetajate seas suurt huvi.

> TERVISHOID

Eestis on võrdlemisi uus arusaam, et LGBT inimesed võivad olla erilise tervishoiu teema raames huvi väärilised. LGBT-spetsiifilised terviseküsimused üldiselt erilist tähelepanu ei pälvi, mistõttu on LGBT organisatsioonid ainsad, kes vastavat informatsiooni jagavad. Üheks suuremaks probleemiks tervishoiu valdkonnas on kujunenud "**lähedase**" **definiitsioon**, millest oleneb kas samasoolisel partneril on juurdepääs oma haigete partnerile ja vajadusel tema terviseseisundit puudutavatele andmetele.

> ELUASE

Peamine probleem eluaseme ja LGBT inimestega Eesti seadusandluses on erinevus abielus abikaasade ja partnerite vahel, kes elavad koos, kuid ei ole abielus. Näiteks ei laiene mitte-abielus olevatele partneritele seadusjärgne pärimisõigus ega ka õigus üürilepingu üleminekule, kui üürilepingule alla kirjutanud partner sureb. Samuti on probleemiks asjaolu, et võrdse kohtlemise seaduse kaitse ei laiene antud valdkonnas diskrimineerimisele seksuaalsättumuse alusel.

* Rahvusvaheliselt kasutatav lühend tähistamaks lesbiseid, geiseid, biseksuaale ja transinimesi.

> SPORT

LGBT teemad on spordis täielikult tähelepanuta jäänud. Spordi valdkonda puudutavad seadused ei sisalda viiteid ei võrdse kohtlemise põhimõttele ega viha õhutamise keelule.

> VARJUPAIK

Varjupaika puudutavas seadusandluses ei ole varjupaiga andmise eeltingimuseks oleva tagakiusamise ühe alusena seksuaalset sättumust või sooidentiteeti eraldi välja toodud. Praktikas on üks taolise tagakiusamise ohver Eestis varjupaika saanud. Eraldi teste isiku seksuaalse sättumuse kontrollimiseks Eestis läbi ei viida. Seega ei ole siiani seadusandluse ebamäärasus probleemiks olnud.

Kui tööhõives on võrdse kohtlemise teemaga tegeletud juba mõnda aega, siis hariduses, tervishoius, eluasemega seotud küsimustes ja spordis on need teemad täielikult tagaplaanil. Nendes valdkondades on ka puudus teabest LGBT-inimeste olukorra kohta.

> SOOVITUSED VALITSUSELE

- kõrged riigiametnikud ja poliitikud peaksid aktiivselt võitlema ühiskonna sallimatuse vastu ning propageerima võrdset kohtlemist;
- tegema samme ühiskonnas leviva sallimatuse vastu võitlemiseks ning tõhustama õigusmeetmeid, mis on loodud diskrimineerimise vastu võitlemiseks;
- laiendama võrdse kohtlemise seaduses kaitset diskrimineerimise eest seksuaalse sättumuse alusel ka teenuste osutamise valdkonnale.

SA EESTI INIMÕIGUSTE KESKUS

Tartu mnt 63, 10115 Tallinn

Tel: +372 644 5148

E-post: info@humanrights.ee

Koduleht: www.humanrights.ee

